

מינהל קהילתי בקעה רבתי
אבויתור | ארנונה | בקעה | מקור חיים | תלפיות

אסופת תוצרים זכנס תושבים לפתיחת שנת פעילות התשפ"ו 2026

צינהל קהילתי בקעה רבתי בשיתוף
בית הספר ארן , תלפיות

תושבות ותושבים יקרים,
לפניכם סיכום התוצרים של כנס התושבים שערכנו
עם פתיחתה של שנת עשייה קהילתית חדשה.
השנה בחרנו להתמקד בקהילה גאוגרפית תלפיות
וסביבותיה - לרכז חשיבה, ליצור שיתופי פעולה
חדשים ולגבש יוזמות שיתנו מענה לאתגרים
החברתיים והתכנוניים שמביאה עימה תנופת הבנייה
והתמורות שהיא מחוללת במרחב.
יחד, תושבים איכפתיים, ארגונים חברתיים
משמעותיים ואנשי מקצוע מחויבים לשכונה, נשלב
כוחות לבניין ירושלים בשמחה ובהצלחה.
תודה לצוות בית הספר ולעומדת בראשו גבר ליזי
אלמודאי על העבודה בשיתוף פעולה לארגון הכנס.
נשמח לראותכם מצטרפים ליוזמות החדשות שנולדו
השנה.

שנת עשייה קהילתית מוצלחת,

מעין עומר

מנהלת קהילה

מינהל בקעה רבתי

צבנה הכנס ותוצריו

את כנס התושבים והשותפים פתחנו בסיכום שנת הפעילות התשפ"ה 2025 מתוך מבט 'ממעוף הציפור' על הפרויקטים הקהילתיים שקידמנו בשנה החולפת, עם הפנים לשנת התשפ"ו 2026. נהנינו מחלק אומנותי ומהופעת מקהלת בית הספר. לאחר מכן התחלקנו לשולחנות עבודה לפי תחומי התוכן של המינהל הקהילתי: חינוך, גיל שלישי, עבודה קהילתית, תרבות, נוער, תכנון אורבני, ביטחון ובטיחות וקליטת עולים. בסיום הכנס התכנסנו למליאה בה נציגי השולחנות הציגו את תוצרי העבודה.

בדפים שלפניכם, תוכלו להתרשם מן הצרכים והאתגרים שהעלו החברים שישבו בשולחן לפי תחום, ומהיוזמה שהחליטו לקדם יחד בשנת הפעילות הקרובה.

בסיום חוברת התוצרים שלפניכם, מובאת "שירה לתלפיות" שהוקראה בכנס, פרי יצירתה של האומנית תושבת השכונה יעל פרסבורגר.

קריאה מהנה!

תחומים

גיל שלישי

שלי סלמן

חינוך

ויקטוריה ישראלי

תרבות

אתי ניסים

עבודה
קהילתית

ניצן פאול

תכנון אודבני
ביטחון ובטיחות

מור גלר וגדעון אלבז

נוער

דניאל נקי

קטע שירה
לתלפיות

מאת-
יעל פרסבורגר

קליטה

אריאל סממה

תחום חינוך

מענה קהילתי לתושבים שאינם מאוגדים בבתי הכנסת. איך לקדם וליישם?

אתגר המחסור בכוח אדם איכותי ומקצועי למסגרות חינוך

יצירת תנועת נוער ופעילויות אחה"צ לקידום תעסוקת הילדים

לחזק שייכות הקהילה לבית הספר. איך לגייס הורים להשתתף יותר?

הכיצד ליצור מנהיגות חינוכית?

טיפוח קשר הורה-ילד, פעילויות משותפות, חיבור בין דורי (סבתות בצהרונים)

צרכים ואתגרים

היערכות להתמודד עם הבינוי הגדול וההשלכות על מוסדות החינוך

לימודי שפות לילדים במסגרת חוגים. קייטנות שכונתיות/פעילויות קהילתיות ייחודיות

בית הספר כמרכז קהילתי. בבית ספר ממלכתי, מענה לאוכלוסייה ממלכתית הזקוקה למרכז קהילתי

להפוך את תושבי השכונה לאקטיביים על מנת ליצור תחושת שייכות וחשיבות

קהילתיות למשפחות צעירות "חילוניות" תנועות נוער עם דגש לקהילה, התנדבות לילדים צעירים. דגש על תרבות - הפעות, הצגות וחוגים

יצירת קהילות של הורים וילדים (משפחות צעירות) מאוגדות, פעילות ומשמעותיות

יצירת קהילה עבור האוכלוסייה המסורתית חילונית. שיתופי פעולה בין הגופים בתוך השכונה

תחום חינוך יוזמה נבחרת

האתגר

יצירת קבוצת שייכות של משפחות צעירות מאוכלוסייה ממלכתית/מסורתית ויצירת שיתופי פעולה בין חברי הקבוצה.

היוזמה

ליצור מרכז פעילות משמעותי למשפחות צעירות מהמגזר הממלכתי/מסורתי בבית הספר זלמן ארן אחרי שעות פעילות ובחופשות.

שותפים לדרך

זלמן ארן, מינהל קהילתי, רשות הצעירים והורים וילדים בכל שכונות המינהל.

הצעד הבא

- לתכנן פעילות ולנעוץ ביומן
- גיוס תושבים לשיתוף פעולה
- גיוס תקציבים
- להקפיד על שגרת אירועים סביב מעגל השנה מעבר לאירועי שיא

גיל

שלישי

יצירת קבוצה של
אנשי מקצוע
מתנדבים
שמוכנים להתגייס
לתיקונים

הפנת
בדידות
למרותקי
בית

הסעה מהבית
למינהל הקהילתי
לאנשים שלא
נוהגים

שכונה יותר
נקייה

הכרות בין
שכנים בני
הגיל השלישי

ביקורים אצל
מבוגרים
בזמן מחלה

צרכים ואתגרים

גיוס מתנדבים
לפעילויות שונות:
ביקור קשישים,
קבוצת נשים
ואירועים נוספת

הקמת
יוזמתה
להסעות
בהתנדבות

לדאוג יותר
לפעילות בבית
הקהילה

ביקורים אצל
קשישים
הגרים לבד

חלוקת מנות
מזון לאנשים
בגיל השלישי
בשיתוף פעולה
עם נוער

מסיבות לכבוד
חגים בשיתוף
פעולה עם נוער,
לאנשים בודדים

בדיקה אם
קיימים ועדי
בית פעילים

גיל שלישי יוזמה נבחרת

האתגר

מתן מענה לצרכים מגוונים של בני הגיל השלישי בשכונה, הפגת בדידות.

היוזמה

הקמת מערך מתנדבים ייעודי שיהיה מושתת על עקרון של גיל שלישי פועל למען הגיל השלישי.

שותפים לדרך

המחלקה לשירותים חברתיים בקעה-תלפיות, בית הידידות, בי"ס זלמן ארן.

הצעד הבא

הקמת ועדת היגוי לפיתוח היוזמה.

עבודה קהילתית

תגמול למתנדבים,
שהם המשאב
החשוב שעליו
בנויה קהילה
מתפקדת

איך משתפים
פעולה טוב יותר
בין רווחה
לקהילה. להיעזר
ביתרון היחסי של
כל אחד

הפגת בדידות
בגיל השלישי
בעיקר בשעות
רדת החשכה

צרכים ואתגרים

הפגת בדידות בגיל
השלישי, שיפור
התיווך בין השטח
לבין הרווחה, רישות
מענים

חיזוק החוסן
הקהילתי באמצעות
רישות המענים
וסנכרון ביניהם,
העצמה וקהילה
תומכת

רישות וחיבור
מתנדבים נוספים,
תנועות נוער ותיווך
וקשר לרווחה
לאוכלוסיה שלא
מוכרת ברווחה אבל
נמנעת בגלל
סטיגמות

עבודה קהילתית יוזמה נבחרת

האתגר

הנגשת המענים שהממסד נותן, סנכרון והצלבת מידע טובים יותר בין ארגוני חסד במרחב יחד ובתיאום עם המחלקה לשירותים חברתיים.

היוזמה

מיפוי מסודר של המענים ושל המשאבים הקיימים וסנכרון ביניהם ובנוסף פרסומם לציבור.

שותפים לדרך

תנועות נוער, ארגוני חסד במרחב, תושבים מתנדבים, ועדות חסד בבתי הכנסת והמחלקה לשירותים חברתיים בקעה-תלפיות.

הצעד הבא

הקמת קבוצת ווטסאפ של ועדת היגוי בנושא, עם כלל המשתתפים שהיו בשולחן בכנס התושבים. יצירת טופס מיפוי המענים הקיימים, עיצוב ופרסום שלהם.

תחום תרבות

רצון להרחיב את
מגוון אירוע התרבות
כך שיתן מענה
לקהלים מגוונים;
גילאים, סגנונות חיים
וצרכים שונים

מחסור
בתקציבים
ייעודיים
ומשאבים
תומכים

חיזוק השיח
ושיתוף הפעולה
עם תושבי
השכונות ומובילי
קהילות

רצון לאירוע
משותף בשילוב
תושבים עם ילדים
בעלי צרכים
ומיוחדים

צרכים ואתגרים

התאמת פעילות
לציבור הדתי
חרדי בשכונות
המנהל

אתגרי פרסום
והגעה לחתך
האוכלוסייה של
בני 20 עד 60

חשיבותו של תחום
התרבות כמרחב
מחבר, יוצר זהות
ומחזק תחושת
שייכות קהילתית

רצון לקורסים
ולימודים
מתמשכים

מפגשים, הרצאות,
סדנאות ותוכניות
מותאמות עבור
זוגות

חיזוק יוזמות
מקומיות ויצירת
מעטפת ליווי
ליוזמי תרבות
מהקהילה

תחום תרבות יוזמה נבחרת

האתגר

הרחבת פעולות התרבות עבור תושבי תלפיות.
יצירת מרחב מחבר ותחושת שייכות קהילתית.

היוזמה

במהלך התקופה הקרובה יופקו מספר אירועים
לילדי השכונה המיועדים לכלל הילדים
והמשפחות, במטרה ליצור מפגש קהילתי
משותף, לחזק את תחושת השייכות וההיכרות בין
כלל האוכלוסיות בשכונה.

שותפים לדרך

תושבים פעילים, מנהל ציון גטהון מנהל בית
הידידות, ליזי אלמודאי מנהלת בית הספר זלמן
ארן, עמותת סח"י.

הצעד הבא

השלב הבא בתכנון הוא קיום שולחן עגול עם
שותפים מהשטח פעילים, מנהלים, מוסדות
וארגונים. מתוך השיח המשותף יוגדרו מטרות
וכיוונים להמשך פעולה.

תחום נוער

ליווי בשטח גם
בפעילויות שיא
וגם עזרה
באתגרים
יומיומיים

הרגשה של מחסור
במסגרת קבועה,
לשעות אחר הצהרים.
יש צורך להרחיב את
אפשרויות התוכן
והמסגרות שלהם

להמשיך עם
המגוון בפעילויות.
שהנוער ייחשף
לעולמות תוכן
שונים

צרכים ואתגרים

להחזיר קבוצת
כדורגל של כל
השכונות בשילוב
טורנירים

כיצד אפשר לחבר בין
הנוער בשכונה. לא
מצליחים להתחבר
לאנשים חדשים
בשכונה, מסתובבים
רק עם החברה שגדלו
איתם

נוער מחפש
מסגרת
משמעותית
ומהנה מחוץ
לתנועות הנוער

תחום נוער

יוזפה נבחרת

האתגר

יצירת מסגרת לנוער ובשעות אחר הצהריים/ ערב.

היוזפה

להקים קבוצת כדורגל עם נוער מכל השכונות לאימונים ומשחקים יחד עם מדריך שילווה אותם. הנוער יכיר אחד את השני, ישחקו ביחד, ויהיה להם פעילות משמעותית בשעות אחרי בית הספר.

שותפים לדרך

סח"י, בני עקיבא, צדק, עזרא

הצעד הבא

לקבוע ימים קבועים לאימונים ומשחקים ולגייס מדריך/ מאמן מלווה.

תכנון אורבני ביטחון ובטיחות

ניקיון
תברואתי
בשכונות

פודטראקים –
תחושה שמקבלים
רישיון להתרחב ללא
התחשבות בתושבים
ובהסכמים
הראשוניים שסוכמו
ואושרו

קושי עם
תהליך פינוי
בינוי מתמשך

השתלטות של
אתרי בנייה על
המרחב הציבורי

חוסר אכיפה של
עבירות כלפי
המרחב הציבורי

כריתת עצים, לא
ברור האם כורתים
רק מה שצריך. צריך
תכנון צמחייה ברמות
שונות וטיפוסי
צמחייה שונים

תכלול כלל
הפרויקטים
והעבודות
ושמירה על
איכות החיים

הדרכה וייעוץ
לדיירים בבניינים
שעומדים לעבור
התחדשות
עירונית

צרכים ואתגרים

חסימת
תאורה ע"י
עצים

פתיחת וסגירת
חפירות בכביש
ללא סנכרון. לא
מתכננים את כל
העבודות
מלכתחילה

לכלוך מכלבים
וחוסר בתברואה.
להציב שילוט,
סקיות קקי לכלבים
ופחי אשפה

בעיית חנייה
בבקעה, תלפיות.
צורך בהסדרה.
פקקים מרובים,
צורך בפקחים
ומכוויני תנועה

תכנון אורבני ביטחון ובטיחות יוזמה נבחרת

האתגר

שמירה על איכות החיים והמרחב הציבורי בתקופת העבודות – אבק, רעש, מדרכות, אכיפה ושמירה על העצים והצמחיה.

היוזמה

יצירת קבוצות תושבים משותפות עם ממונים אזוריים לצורך ישירות ויעילות הקשר עם התושב.ת. וחיזוק הידע של תושבים ביחס לזכויות שלהם בסביבת בנייה.

שותפים לדרך

- צתא"ל, פיקוח ושיטור עירוני, מוריה, תושי"ה, שפ"ע, מפקחי תברואה שכונתיים.
- ועדי בתים, תושבים במקצועות נדרשים כגון אדריכלים, מהנדסי תנועה וכו'.

הצעד הבא

- קידום הרצאת "דע.י את זכויותיך" בנושא בנייה ותקנים במרחב הציבורי, כולל הקלטה והנגשה לועדי בתים.
- יצירת קשר עם ממונים אזוריים (תושי"ה, מוריה, שפ"ע, פיקוח עירוני וכו') וחיבורם לקבוצות תושבים שכונתיות ממוקדות.

קליטה ועולים חדשים

התמצאות
במערכות מס
הכנסה, ארנונה,
פנסיה

הגברת תחושת
משמעות
באמצעות
התנדבות ותרומה
לקהילה

שיפור מיומנויות
השפה העברית,
במיוחד הבנה
ודיבור, לחיזוק
העצמאות
ביומיום

צרכים ואתגרים

קידום
השתלבות
העולים בחברה
הישראלית
הרחבה

קושי
בהתמצאות
במערכת
הבריאות

ההשתלבות
בקהילה
ובתרבות
הישראלית

חיזוק רשת
התמיכה והמעגל
החברתי של
העולים, בדגש על
משפחות
מילואימניקים

קליטה יוזפה נבחרת

האתגר

האתגר המרכזי עבור עולים חדשים הוא התמצאות במערכות. למשל: ארנונה, מערכת הבריאות, ועוד. עולים רבים לא בטוחים מה צריך לעשות ואיך להתנהל.

היוזפה

להקים מאגר מתנדבים רב־לשוני שיוכל "להחזיק את היד" לעולים חדשים וללוות אותם צעד־אחר־צעד בהתנהלות מול המערכות השונות.

שותפים לדרך

NBN עבור דוברי אנגלית, QUALITA עבור דוברי צרפתית, ארגונים אחרים לפי שפות קהילות עם הרבה עולים כמו ניצנים, אירגונים כמו JLIC.

הצעד הבא

לגייס מתנדב שיוביל את הפרוייקט לגייס מתנדבים למאגר

"שירה לתלפיות" יעל פרסבורגר

שורשים של שייכות מבוססי חיים
ונוסטלגיה של מי שעשה ותרם
ורצה לשנות וראה איך הכל
משתנה לו פתאום,
איך צומחים מגדלי בטון,
איך תעשייה מתפתחת, איך אזור
שלם ממנה והכל פה מתחת
לאף ודורך על הרגל- טוב, רצינו
לגדול, אבל כמה בעצם?
איך דירות מתרוקנות ומתמלאות
בחדש, שהוא זר.
איך תמיד רוצים לחזור למוכר.
כמו שממש הבוקר רחל אמרה:
"אם היו שואלים אותי, היתי
עכשיו חוזרת למעברה!"

בין דרך חברון לדרך בית לחם,
אנשים שונים מנסים ללכת:
זה למה שהיה
וזה למה שיהיה
וזה חזר לירוסלם אחרי 2,000
שנות
וזה מבקש מקלט ולחיות.
והכל צריך לעבוד ולכולם צריך
לעשות מקום.

יצאתי לי השכונה וחזיתי
בפלאיה. לא האמנתי את שראו
עיני.
ביופי עגנוני שכזה לא חזיתי
מימי.
פוסעת ברחובותיה,
המדרכות הצרות, הכבישים
עמוסים,
החניות המלאות להתפקע.
תחת רגלי שורשי בטון מפלחים
באדמתה, המגדלים בדרך
חברון- וראשם נוגע בשמים.
יסודות של התחדשות מונחים
בליבה, הבליליוסים- האח
"המסודר" שחזר לירושלים.
שורשי חיים, עתיקים העמיקו
השיכונים- כמו ידיהם פתוחות
לרווחה. כמו תוכם רצוף אהבה.
ושכנות וזיכרונות מימי המעברה.
מהימים שלשכונה היה וועד
משל עצמה,
לפני שהביט בה ממעל השופט
חיים כהן ובליבו רווחה,
ודרך השדות היתה ארוכה עד
לקיבוץ
והאחים ישראל עוד לא למדו
לרוץ.

"שירה לתלפיות" יעל פרסבורגר

ובא המינהל הקהלתי ומחשבותיו הטובות
איך לקיים כאן חיים של כבוד,
ומגשישים ומטפחים את הנוער,
את החינוך, את התרבות, את
המתנדבים, את התכנון העירוני,
את הקליטה, הבטחון, את הגיל
השלישי.
ושולחים ידיהם לכיסים,
לתוכניות, לשותפות תושבים,
וביחד - כולם מנסים, מנסים.
וקורים ניסים.

ובליבה חסד - כשהנוער מניח
ארגזי מזון ליד הדלתות בלילה
בשקט.
ובליבה תקווה - בית הידידות,
מניח ראש על בית הקהילה
הנושק לבית הספר אהבה.

אני רואה את הכל וגם שומעת
באזני את דברי עגנון הולמים:
"כנגד מקום המקדש בניתי את
ביתי, כדי להעלותו על ליבי
תמיד..."

להיות חלק מתלפיות
זה להיות חלק מבניין ירושלים.
בשביל לבנות את ירושלים צריך
להסכים להיות רגע אחד בנצח.
לבנה בקיר,
לקחת אוויר,
לעמוד בפתח.
ולצעוד לתוכו -
לבקש כולנו יחד להיות,
רגע אחד שהוא כל העולם כולו.

ויש טוב ויש יצירה משותפת
וחוגים וטיולים ובתי ספר וגנים
וועדי הורים וקבוצת הליכה
ותנועות נוער וקבוצות קליטה.
אני רואה את וגם שומעת.
ירושלים עיר ובלילה שכונה,
תלפיות שכונה ובלילה
בור - גדר, מנוף, דחפור.
ובליבה תפילה - שהזמן יחלוף,
שתהיה כבר גדולה.
ובליבה רכבת - כזאת שגרים בה
שנים ואחת עם מקומות לשבת.
ובליבה פקק - רצון להתקדם,
בפועל מחנק.

